

Pohlavně přenosné nemoci

Výchova k partnerství, manželství a rodičovství

Pohlavní přenosné choroby „Sexually transmitted diseases“ (STD)

Sexuálně přenosné

choroby přenášené převážně pohlavním stykem

- přenos přímým kontaktem s infikovanou krví
- přenos z matky na plod
- bakteriální, virové, parazitické, plísňové
- nově je mezi sexuálně přenosné nemoci řazena i Ebola

POHLAVNĚ PŘENOSNÉ NEMOCI

„nemoci pohlavní“ x pohlavně přenosné nemoci

(jsou nemoci obvykle přenášeny mezi partnery)

- Nakazit se však můžeme i (také transfúze, přímý kontaktem s infikovanou krví - škrábnutím, přenosu matky na plod, půjčování jehel mezi narkomany aj.

Skupiny pohlavně přenosných nemocí:

bakteriální infekce

**syfilis, kapavka, měkký vřed, chlamydiová
infekce aj.**

virové infekce

**HIV, AIDS, herpes, lidský papilomavirus,
hepatitida aj.**

infekce prvoky

trichomoniáza

mykózy, parazitické

veš muňka, svrab

PŘENOS

vaginálně

orálně

análně

ROZDÍL INFEKCE x NEMOC

INFEKCE virus, bakterie nebo parazit, který může způsobit nemoc nebo nevolnost.

Je přítomný v těle nakažené osoby. Infikovaná osoba nemusí mít příznaky, že virus nebo bakterie působí v jejím těle.

NEMOC znamená, že infekce už způsobuje u osoby příznaky nemoci nebo zdravotní problémy.

Termín sexuálně přenosné infekce označuje infekce způsobené jakýmkoli mikrobem, který je schopen vyvolat sexuálně přenosnou nemoc.

HISTORIE

- obtížné zjistit, kdy se člověk přesně naučil rozeznávat sexuálně přenosné choroby
- za první onemocnění tohoto typu se považovala kapavka (není vyloučeno, že se již tehdy jednalo o syfilis)
- nejstarší zprávy jsou z období před pěti tisíci lety
- první známky syfilidy nalezeny v knize Jobově
- nejstarší popis ve sbírce čínských medicínských spisů z roku 2637 před n. l.

SYFILIS (PŘIJÍCE)

Nejznámější bakteriální pohlavně přenosná choroba

Bakterie proniká kůží a sliznicemi v oblasti genitálií, řitního otvoru a úst.

Nejčastější přenos - pohlavní styk.

4 stádia:

prvním - vznik rudého tvrdého nebolestivého vředu

druhé - objevuje se symptomatická vyrážka, která se lokalizuje v oblasti trupu a v ústech

třetí - přechází v latentní formu (3-30 - toto období bývá bezpříznakové

poslední - objevují se maniodepresivní stavy, halucinace.

Neurotické i psychotické změny mohou vyústit v demenci a v nejtěžších případech smrt.

Léčba probíhá se antibiotiky

KAPAVKA

- bakteriální pohlavně přenosná nemoc
- přenáší se pohlavním stykem
- způsobuje záněty konečníku, projevuje se bolestivým vylučováním stolice a výtokem
- **U ŽEN** způsobuje kapavka zánět děložního dna a močové trubice. Inkubační doba je kolem 4 až 7 dnů.
- **U MUŽŮ** – příznaky: například časté močení, pálení při močení, zarudnutí okolo ústí močové trubice a žlutavý výtok. Inkubační doba - 2 až 5 dnů od nakažení.
- Léčba pomocí antibiotik.
- Léčení je korigováno zákonem a je povinné - hrozí trestní stíhání.

DONOVANÓZA

- Bakteriální pohlavní onemocnění
- Vyskytuje v tropech a subtropích v Africe, jihovýchodní Asii, Austrálii, Indii, Karibiku a v rozvojových zemích - v České republice poměrně vzácně.
- Přenáší se pohlavním stykem a fekálně orální cestou
- Inkubační doba trvá 1 - 12 týdnů
- Na genitálu nebo blízko řitního otvoru se objeví jeden či více nebolestivých puchýřků vyplněných čirou tekutinou. Puchýře praskají a mění se tak ve vysoce nakažlivé vředy. V konečné fázi onemocnění dochází k destrukci zevních pohlavních orgánů, třísel i konečníku
- Léčba antibiotiky.

VEŠ MUŇKA

- Parazitická pohlavně přenosná nemoc nazývaná také filcky.
 - Vyskytuje se na ochlupených místech, většinou okolo genitálu.
 - V případě silného napadení se poškozenému objeví v ochlupení na břiše a hrudi, v podpaží, v obočích, na řasách a u mužů i ve vousech.
 - Lze se nakazit prostřednictvím ložního prádla, ručníku, prkénka na toaletě nebo dokonce ze sedaček v městské hromadné dopravě.
 - **Podléhá ohlašovací povinnosti všech sexuálních partnerů.**
- ✘ Volně prodejné přípravky proti zavšivení (Diffusil, Orthosan, Jacutin gel) atd.

KANDIDÓZA

- Jedná se o onemocnění plísňové (připodobňované kvasinkám).
- Zcela běžně se vyskytují v zažívacím ústrojí (střeva, močové a pohlavní orgány, ústa a hrdle).
- Objevuje se často ve spojení s cukrovkou a trápí většinou ženy.
- **U ŽEN** - hustý, bílý, tvarohově kašovitý výtok se svěděním.
- **U MUŽŮ** - postižen na žaludu a na vnitřním listu předkožky žluto-bíle povleklými erozemi provázenými palčivým svěděním a bolestí. Inkubační doba se pohybuje mezi 2 - 5 dny.
- Objevuje se po stresu, únavě, konzumaci většího množství alkoholu apod.
- K léčbě se používají antimykotika.
- Živnou půdou pro kandidy je zvýšený příjem cukru, sladkostí.
- Nutné dodržovat dietní omezení.

PAPILOMAVIRUS (HPV)

- Existuje více než 100 typů.
- Nákaza lidským papillomavirem je **nejrozšířenější** pohlavní infekcí na světě.
- Přenášejí se kontaktem kůže nebo sliznic, které mohou být nějakým způsobem porušené nebo oslabené, např. skrz oděrku v kůži, drobné ranky vznikající na sliznici genitálu během pohlavního styku nebo pokud je oslabená imunita.

PAPILOMAVIRUS (HPV)

- **Infekce HPV může mít různé podoby:**

klasické bradavice kdekoliv na kůži, velmi často je se tvoří v dlaních nebo na ploskách nohou

- vyskytují se promiskuitních jedinců ve věku 20 – 24 let
- HPV mohou způsobovat nádorová onemocnění, nejčastěji karcinom děložního čípku nebo karcinom řiti, ale také další zhoubné nádory.
- K dispozici jsou vakcíny, ale pouze proti několika vybraným nejčastějším typům HPV (optimální věk očkování před zahájením pohlavní aktivity (11-13 let).

PREVENCE

!!! NEJDŮLEŽITĚJŠÍ !!! je

BEZPEČNÝ SEX = tzn.

důkladnou znalost sexuálního partnera
omezení počtu sexuálních partnerů

- **POUŽÍVÁNÍ KONDOMU** - minimalizovat riziko přenosu většiny PPN
- **DOSTATEČNÁ SEXUÁLNÍ HYGIENA** = nepoužívat parfémovaná mýdla přímo na intimní partie, zásady správné hygieny